

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
комунального закладу
«Харківський ліцей № 34»
Харківської міської ради
_____ Світлана НЕСВІТАЙЛО
« ____ » _____ 2023 року

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
комунального закладу
«Харківський ліцей № 34 Харківської міської ради»
на 2023/2024 навчальний рік

ХАРКІВ - 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до річного навчального плану
комунального закладу
«Харківський ліцей № 34 Харківської міської ради»

I. Загальні засади

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 34 Харківської міської ради» (далі ХЛ №34) здійснює планування діяльності на підставі ст.53 Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688), Державного стандарту базової загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України № 2205 від 25.09.2020, власного Статуту.

Заклад освіти забезпечує здобуття початкової, базової середньої та профільної середньої освіти за змішаною формою навчання чи формою педагогічного патронажу у порядку, визначеному законодавством України.

За Статутом ХЛ №34 забезпечує здобуття освіти на таких рівнях:

початкова освіта (1–4 класи) (початкова школа) – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем/ученицею вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти, здобувається протягом чотирьох років;

базова середня освіта (5–9 класи) (гімназія) – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем/ученицею вимог

до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти, здобувається протягом п'яти років (з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів філологічного, суспільно-гуманітарного та природничо-математичного циклів);

профільна середня освіта (10–12 класи) (ліцей) – третій рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем/ученицею вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

Мовою освітнього процесу в закладі освіти є державна мова.

Ураховуючи освітні запити учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу навчальних кабінетів у 10-А, 10-Б, 11-А та 11-Б класах зміст профілю навчання реалізується вивченням профільного предмета іноземна мова (англійська).

У 2023/2024 навчальному році у ХЛ №34 функціонуватиме 33 класи. Фактична кількість учнів за мережею – 913.

Річний навчальний план ХЛ №34 на 2023/2024 навчальний рік складено на основі освітніх програм ХЛ № 34, схвалених педагогічною радою (протокол від 31.08.2023 №1) та затвердженими директором гімназії, відповідно до Типових освітніх програм:

- для 1-2-х класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 1-2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 – додаток 1;

- для 3-4-х класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 – додаток 2;

- для 5-6-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 – додаток 3,4;

- для 7-9-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 (таблиці 8, 10) – додаток 5;

- для 10-11-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (таблиці 2, 3) (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464) – додаток 6.

II. Порядок вивчення окремих предметів

Річний навчальний план ХЛ №34 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять, а саме:

- у 1-4, 7-11-х класах (крім 9-А класу) введено курс «Культура добросусідства» по 1 годині на тиждень з метою запровадження системного підходу до проведення цілеспрямованої роботи з формування соціальної й громадянської компетентності та однієї з її складових – толерантності;

- у 5-х класах різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у інформатичній та мистецькій освітній галузі, перерозподілена між освітніми компонентами на інші освітні галузі. Тому у 5-х класах на вивчення предметів «Зарубіжна література» виділено додаткові 0,5 години на тиждень, «Іноземна мова (англійська)» виділено додаткові 0,5 годин на тиждень, «Українська мова» виділено додатково 1 годину на тиждень, «Культура добросусідства» виділено додаткові 0,5 годин на тиждень.

- у 6-х класах різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у інформатичній, технологічній та

мистецькій освітній галузі, перерозподілена між освітніми компонентами на інші освітні галузі. Тому у 6-х класах на вивчення предметів «Зарубіжна література» виділено додаткові 1,5 години на тиждень, «Культура добросусідства» виділено додаткові 0,5 годин на тиждень, «Іноземна мова (англійська)» виділено додаткові 0,5 годин на тиждень.

- у 7-А класі з метою поглибленого вивчення навчального предмета «Іноземна мова (англійська)» зменшено години на вивчення предметів «Мистецтво» (на одну годину на тиждень), «Біологія» (на 1 годину на тиждень) (навчальні програми модифіковано на зменшення за кількістю годин (на 1 годину на тиждень)) та виділено додатково 1 годину на тиждень;

- у 7-Б, 7-В класах з метою поглиблення вивчення навчального предмета «Іноземна мова (англійська)» зменшено години на вивчення предметів «Мистецтво» (на одну годину на тиждень), «Біологія» (на 1 годину на тиждень) (навчальні програми модифіковано на зменшення за кількістю годин (на 1 годину на тиждень));

- у 8-А, 9-А класах з метою поглибленого вивчення навчального предмета «Іноземна мова (англійська)» класах зменшено години на вивчення предметів «Біологія» (на 1 годину на тиждень), «Інформатика» (на 1 годину на тиждень) (навчальні програми модифіковано на зменшення за кількістю годин (на 1 годину на тиждень)) та виділено додатково по 1 годині на тиждень;

- у 8-Б, 8-В, 9-Б, 9-В класах з метою поглиблення вивчення навчального предмета «Іноземна мова (англійська)» зменшено години на вивчення предметів «Біологія» (на 1 годину на тиждень), «Інформатика» (на 1 годину на тиждень) (навчальні програми модифіковано на зменшення за кількістю годин (на 1 годину на тиждень));

- у 10-х класах з метою забезпечення поглибленого вивчення профільного предмета «Іноземна мова (англійська)» виділено додаткові години (по 3 години на тиждень), з метою забезпечення наступності у вивченні другої іноземної мови (німецької) виділено години на вивчення предмета «Друга іноземна мова (німецька)» (курс за вибором) (по 2 години на тиждень);

- у 11-х класах з метою забезпечення поглибленого вивчення профільного предмета «Іноземна мова (англійська)» виділено додаткові години (по 3 години на тиждень), з метою забезпечення наступності у вивченні другої іноземної мови (французької) виділено години на вивчення предмета «Друга іноземна мова (французька)» (курс за вибором) (по 2 години на тиждень).

В основу систематизації змісту освіти покладено освітні галузі, що реалізуються через навчальні предмети. У межах мовно-літературної галузі відповідно до типової навчальної програми з української мови для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти у 1 класі вивчатиметься предмет «Українська мова. Навчання грамоти», у 2 класі окремі предмети - «Українська мова» та «Читання»; у 3-4 класах «Українська мова» та «Літературне читання». Зміст природничої, соціальної, здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей у 1-4 класах інтегрується в курс - «Я досліджую світ». Технологічна освітня галузь в 1-4 класах реалізується через інтегрований курс «Дизайн і технології». Викладаються інтегровані курси: у 5-6-х класах – «Пізнаємо природу» (по 2 години на тиждень), «Здоров'я, безпека та добробут» (по 1 годині на тиждень) та «Мистецтво» (по 1 годині на тиждень); у 7-9-х класах – «Мистецтво» (по 1 годині на тиждень), «Основи здоров'я» (по 1 годині на тиждень), у 7-11-х класах – «Культура добросусідства» (по 1 годині на тиждень), у 10-А, 10-Б класах – «Громадянська освіта» (2 години на тиждень). Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», обрані учнями шляхом анкетування), що вивчаються на рівні стандарту одночасно в 10-у і 11-у класах по 1,5 години на тиждень кожний.

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до історії рідного краю як складової України, міста Харкова та реалізації регіонального компоненту у 8-9-х класах введено спецкурс «Харківщинознавство» (по 0,5 години на тиждень) з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з даного предмета до документа про базову середню освіту. Навчальну програму спецкурсу «Харківщинознавство» модифіковано на зменшення за кількістю

годин (на 0,5 години на тиждень). Основні вимоги навчальної програми спецкурсу «Харківщинознавство» у 8-9-х класах виконуватимуться за рахунок обов'язкового проведення навчальних екскурсій, передбачених програмою, захисту навчальних проектів відповідної тематики та ущільнення навчального матеріалу.

Навчальні предмети, на вивчення яких зменшено кількість годин, викладаються за програмами, модифікованими до кількості годин, передбачених навчальним планом, для кожного класу.

Зміст предмета «Фізична культура» реалізується за рахунок інваріантної складової – теоретико-методичні знання і загальна фізична підготовка, та варіативних модулів, які визначені з урахуванням матеріально-технічної бази та кадрового забезпечення: 5-6-і класи – футзал, баскетбол, бадмінтон, доджбол, дитяча легка атлетика, гімнастика, петанк, волейбол, фістбол, настільний теніс, рухливі ігри, скандинавська ходьба, корфбол, панна; 7-9-і класи – футбол, баскетбол, легка атлетика, гімнастика; 10-11-і класи – баскетбол, легка атлетика, волейбол, футбол.

Відповідно до Державних стандартів години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Викладання предмета «Захист України» проводиться у 10-11-х класах по 1,5 години на тиждень за рахунок інваріантної складової навчального плану. Посилення практичної спрямованості предмета «Захист України» буде забезпечено за рахунок залучення учнів до позаурочної та позакласної роботи з предмета.

Для розвитку творчих здібностей учнів, кращого засвоєння ними програмового матеріалу, задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб, належної підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання введені години індивідуальних та групових занять у 7-11-х класах:

- 7-і, 8-і класи – з алгебри (1 година на тиждень);
- 9-і класи – з фізичної культури (по 0,5 години на тиждень);
- 7-Б, 7-В, 8-Б, 8-В, 10-11-і класи – з укр. мови (по 1 год. на тиждень);

- 10-11-і класи – з математики (по 1 годині на тиждень);
- 11-і класи – з історії України (по 1 годині на тиждень).

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5), будуть викладатися упродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень.

Відповідно до навчальних програм у 10-11-х класах предмет «Математика» складається з математичних курсів – «Алгебра та початки аналізу» та «Геометрія». I семестр: «Алгебра та початки аналізу» - по 1 годині на тиждень, «Геометрія» - по 2 години на тиждень; II семестр: «Алгебра та початки аналізу» - по 2 години на тиждень, «Геометрія» - по 1 годині на тиждень. У 10-11-х класах «Фізика і астрономія» вивчатиметься як окремі предмети: у 10-х класах вивчається фізичний складник предмету – «Фізика» - 3 години на тиждень, у 11-х класах предмети – «Фізика» - 3 години на тиждень та «Астрономія» - 1 година на тиждень.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами) при вивченні окремих предметів у ХЛ №34 запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні української мови, яка вивчається як предмет, в 2-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при поглибленому вивченні іноземної мови (англійської) з 1-го класу – в 7-А, 8-А, 9-А, 10-11-х класах клас ділиться на групи з 8-10 учнів у кожній (не більше 3 груп), в 1-4-х, 5-х, 6-х, 7-Б, 7-В, 8-Б, 8-В, 9-Б, 9-В класах клас ділиться на дві групи при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при вивченні другої іноземної мови (французької) - 6-9-і, 11-х класи діляться на дві групи при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при вивченні другої іноземної мови (німецької) - в 5-х та 10-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-х класах (окремо для хлопців і дівчат, при кількості учнів у класі більше 27, але не менше 8 учнів у групі);

- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 2-11-х класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);

- при проведенні уроків з технологій, трудового навчання у 5-9-х класах, технологій у 10-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі.

Поділ класу на групи при вивченні предмета «Захист України» здійснюється окремо для юнаків та дівчат (лист Міністерства освіти і науки України від 09.10.2002 №1/9-444 «Щодо здійснення окремого вивчення допризовної та медико-санітарної підготовки юнаками і дівчатами»).

Навчальні предмети інваріантної складової річного навчального плану, курси за вибором, спецкурси вкладатимуться за навчальними програмами, розробленими на основі обраних модельних навчальних програм, затверджених педагогічною радою (протокол від 31.08.2023 №1) (для 5-6 класів), та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі.

III. Структура навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», власного Статуту, за погодженням з педагогічною радою ХЛ №34 (протокол від 31.08.2023 №1) з урахуванням місцевих умов, специфіки та профілю закладу освіти встановлюється наступна структура 2023/2024 навчального року.

Навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року у День знань і закінчується не пізніше 28 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр – з 1 вересня по 29 грудня 2023 року, II семестр – з 15 січня по 31 травня 2024 року.

Тривалість уроків у ХЛ №34 становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, у 5-11-х класах – 45 хвилин. З метою створення сприятливих умов для організації відпочинку молодших школярів та збереження чинної норми педагогічного навантаження вчителів початкових класів збільшена тривалість перерв між уроками. Додатковий облік і компенсація навчального часу проводиться не буде (лист Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 №1/9-190).

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої шкіл. Державна підсумкова атестація буде проводитись відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979

За рішенням педагогічної ради (протокол від 09.06.2023 № 13) навчальна практика та навчальні екскурсії будуть проводитись упродовж навчального року.

Упродовж навчального року для учнів будуть проводитись канікули обсягом не менше 30 календарних днів: орієнтовно, осінні – з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року, зимові – з 30 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року, весняні – з 25 березня по 31 березня 2024 року.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, воєнного стану та в залежності від епідемічної ситуації можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул, зокрема, можуть проводитись для учнів 1-х класів додаткові тижневі канікули (з 19 лютого 2024 року по 25 лютого 2024). Такі зміни, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», схвалюються педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора закладу.

Режим роботи ХЛ №34: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Освітній процес у ХЛ №34 у 2023/2024 навчальному році організовано за дистанційною формою навчання для учнів 1-А,1-В, 2-х класів, 3-А, 3-В, 4-11 класів та в змішаному режимі, що поєднує очну і дистанційну форми навчання, для учнів 1-Б та 3-Б класів у приміщеннях, які розміщені на станції Харківського метрополітену «Університет». Організація освітнього процесу може змінюватися та залежить від безпекової ситуації у місті.

Директор

Світлана НЕСВІТАЙЛО

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
комунального закладу
«Харківський ліцей № 34»
Харківської міської ради
протокол від 31.08.2023 №1
Голова педагогічної ради,
директор

_____ Світлана НЕСВІТАЙЛО